

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

यवतमाळ जिल्हा

१९९९-२०००

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई.

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक समालोचन

1999 - 2000

जिल्हा - यवतमाळ.

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
यवतमाळ.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

शुध्दीपत्रक

अ.क्र.	तक्ता क्रमांक	पान क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ क्रमांक	चूक	बरोबर
1	2	3	4	5	6	7
1.	3.2	35	24	16	अस्पष्ट	21427
2.	3.4	44	4	4	77	72
3.	3.4	45	5	14	1073	1033
4.	3.4	45	5	15	284	984
5.	3.4	45	5	21	725	425
6.	3.4	45	6	23	959	688
7.	5.7	100	4	3	9323	9328
8.	5.7	100	4	4	1540	1640

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000.

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

जिल्हा :- यवतमाळ.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
(एक)	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान		0	0
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	19.26 ते 20.42	16.4 ते 22.1
			0	0
	2) पूर्व रेखांश	अंश	77.18 ते 79.98	72.6 ते 80.9
	ब) हवामान			
	तापमान		(1998)	(1998-99)
	1) किमान	डिग्री सेल्सियस	11.2	2.4
	2) कमाल	डिग्री सेल्सियस	45.6	47.7
	3) पर्जन्य (सरासरी) (1995)	मि.मि.	उ.ना.	1292.53
	क) प्रशासकीय विभाग		(1999-2000)	(1999-2000)
	1) तालुके	संख्या	16	326
	2) पंचायत समित्या	संख्या	16	320
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	निरंक	उ.ना.
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	14	उ.ना.
	5) शहरे	संख्या	13	336
	6) गांवे (एकूण 1991 प्रमाणे)	संख्या	2108	43864
	1) निर्जन	संख्या	272	2613
	2) वस्ती असलेली	संख्या	1836	41251
	7) क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	13584	307713
(दोन)	प्रशासकीय संस्था (1999-2000)			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	16	320
	2) महानगर पालिका	संख्या	निरंक	15
	3) नगर परिषदा	संख्या	8	228
	4) कटक मंडळे	संख्या	निरंक	7
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	1204	27637
			(31.12.99)	(31.12.97)
	6) पोलीस ठाणे	संख्या	28	905
	7) पोलीस आजूट पोस्ट	संख्या	18	1534

1	2	3	4	5
(तिन) लोकसंख्या (1991) प्रमाणे				
1)	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1720	48395
2)	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	357	30542
3)	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	2077	78937
4)	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	227	8758
5)	अ.जा.लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	10.92	10.09
6)	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	446	7318
7)	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी.	टक्केवारी	21.46	9.27
8)	पुरुष	आकडे हजारात	1064	40826
9)	स्त्रिया	आकडे हजारात	1013	38111
10)	स्त्री-पुरुष प्रमाण	हजार पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण	951	934
11)	घनता	दर चौ.कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	153	257
12) साक्षरतेचे प्रमाण (1991)				
1)	एकूण	टक्केवारी	57.96	64.9
2)	पुरुष	टक्केवारी	70.45	76.2
3)	स्त्रिया	टक्केवारी	44.81	52.3
4)	राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	19	-
(चार) कृषि (अस्थायी)				
			(1998-99)	(1998-99)
1)	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1352	30758
2)	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी.	हजार हेक्टर	230	5366
3)	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	17.01	17.45
	अ) बिगर शेती वापराखालील जमीन.	हजार हेक्टर	41	1239
	ब) पडीक आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन.	हजार हेक्टर	37	1702
	क) एकूण (अ+ब)	हजार हेक्टर	78	2941
4)	पडीक जमीनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन	हजार हेक्टर	46	1341
	1) कायम गुणेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	46	1341

1	2	3	4	5
	2) झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	24	222
	3) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	46	888
	5) पडीक जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	56	1132
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	37	1139
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	856	17732
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	8	4423
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	864	22155
	7) ओलित क्षेत्र			
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	2568
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	30	3374
	8) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	371	13642
	9) वहित धारण जमीनी (1990-91)			
	1) 2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	107	6003
	2) 2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	152	3297
	3) 10 हेक्टर पेक्षा जास्त.	संख्या हजारात	289	171
	10) जमीन महसूल वसूली (1999-2000)	रु.लाखात	82	9200
	11) जिल्हा परिषदेचा उपकर	रु.हजारात	10791	उ.ना.
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर	रु.हजारात	1196	उ.ना.
	(पाच) पशुसंवर्धन {पशुगणना 1997}			
	1) पशुधन	संख्या "000"	1458	39793
	2) गाई व बैल	संख्या "000"	780	17949
	3) म्हशी व रेडे	संख्या "000"	140	6484
	4) मेंढया	संख्या "000"	11	14716
	5) शेळया	संख्या "000"	399	
	6) कॉबडया व बदके	संख्या "000"	640	34984
	(सहा) सहकार (1999-2000)			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	2105	152745
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	संख्या	503	20529
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था सभासद संख्या	संख्या हजारात	248	9750
	4) दुग्धशाळा संस्था	संख्या	635	22096
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थांनी दिलेले कर्ज	रु.कोटीत	23	2646

1	2	3	4	5
(सात)	<u>जलसिंचन (जून, 9) च्या अखेर</u> <u>पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प</u> <u>व त्याखालील लाभक्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	1	29
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	12	156
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	111	उ.ना.
	3) लघु प्रकल्प (राज्य क्षेत्र) लाभक्षेत्र	संख्या	उ.ना.	2187
		हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.
	4) सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	1400
(आठ)	<u>उद्योग (1999 अखेर)</u>			
	1) नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	247	33626
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या(उत्पादन चालू असलेले)	संख्या	205	28678
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या (1999-2000) (अस्थायी)	संख्या	4	188
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (1999-2000)	हजार मे.टन	60	6356
	5) सर्व सूत गिरण्यांची संख्या (1999-2000)	संख्या	8	226
(नऊ)	<u>वीज</u>		(31.3.2000)	(31.3.1999)
	1) वीजपुरवठा केलेली शहरे व खेडी.	संख्या	1847	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1837	उ.ना.
	3) वीजपुरवठा केलेले पंपसंच (मार्च, 2000 अखेर)	संख्या'000'	1	2274
	4) बसविण्यात आलेली गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	412	उ.ना.
(दहा)	<u>सार्वजनिक आरोग्य (1999-2000)</u>			
	1) रुग्णालये	संख्या	19	887
	2) दवाखाने	संख्या	20	1396
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	61	1762
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके(अस्थायी)	संख्या	--	169
(अकरा)	<u>प्राथमिक शिक्षण</u>		(1998-99)	(1999-2000)
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2086	65338
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	360	12232
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	9	314
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	40	39

1	2	3	4	5
(बारा)	माध्यमिक शिक्षण		(1998-99)	(1999-2000)
1)	एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	391	14918
2)	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	165	8746
3)	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	5	240
4)	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	36
(तेरा)	उच्च शिक्षण (1999-2000)			
1)	संस्था	संख्या	37	1541
2)	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	928
(चौदा)	अ) प्रौढ शिक्षण (1999-2000)			
1)	प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	--	उ.ना.
2)	प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	281	उ.ना.
	ब) तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण(99-2000)			
1)	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	18	616
1)	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	16	347
2)	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	2	269
2)	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेशक्षमता	संख्या	2328	94488
3)	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता	संख्या	14	128
		संख्या	2540	35309
4)	पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता	संख्या	उ.ना.	182
		संख्या	उ.ना.	32244
5)	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांची प्रवेशक्षमता	संख्या हजारात	उ.ना.	उ.ना.
			उ.ना.	उ.ना.
(पंधरा)	परिवहन आणि दळणवळण (मार्च, 2000 अखेर)			
1)	एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	किलोमीटर	149	5396
2)	रस्त्यांनी जोडलेली गावे(99-2000)			
अ)	बारमाही	संख्या	1704	34744
ब)	हंगामी	संख्या	142	3501
3)	एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	किलोमीटर	6828	213951
4)	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	65	3735
5)	राज्य महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	1357	33165
6)	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1185	46473
7)	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1658	43005
8)	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	2563	87573

1	2	3	4	5
(सात)	<u>जलसिंचन (जून, 9) च्या अखेर</u>			
	<u>पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प</u>			
	<u>व त्याखालील लाभक्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	1	29
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	12	156
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	111	उ.ना.
	3) लघु प्रकल्प (राज्य क्षेत्र)	संख्या	उ.ना.	2187
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.
	4) सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	1400
(आठ)	<u>उद्योग (1999 अखेर)</u>			
	1) नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	247	33626
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या (उत्पादन चालू असलेले)	संख्या	205	28678
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या (1999-2000) (अस्थायी)	संख्या	4	188
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (1999-2000)	हजार मेटन	60	6356
	5) सर्व सूत गिरण्यांची संख्या (1999-2000)	संख्या	8	226
(नऊ)	<u>वीज</u>		(31.3.2000)	(31.3.1999)
	1) वीजपुरवठा केलेली शहरे व खेडी.	संख्या	1847	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1837	उ.ना.
	3) विजपुरवठा केलेले पंपसंच (मार्च, 2000 अखेर)	संख्या '000'	1	2274
	4) बसविण्यात आलेली गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	412	उ.ना.
(दहा)	<u>सार्वजनिक आरोग्य (1999-2000)</u>			
	1) रुग्णालये	संख्या	19	887
	2) दवाखाने	संख्या	20	1396
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	61	1762
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थायी)	संख्या	--	169
(अकरा)	<u>प्राथमिक शिक्षण</u>		(1998-99)	(1999-2000)
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2086	65338
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	360	12232
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	9	314
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	40	39

1	2	3	4	5
(बारा)	माध्यमिक शिक्षण		(1998-99)	(1999-2000)
1)	एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	391	14918
2)	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	165	8746
3)	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	5	240
4)	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	36
(तेरा)	उच्च शिक्षण (1999-2000)			
1)	संस्था	संख्या	37	1541
2)	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	928
(चौदा)	अ) प्रौढ शिक्षण (1999-2000)			
1)	प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	--	उ.ना.
2)	प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	281	उ.ना.
	ब) तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण(99-2000)			
1)	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	18	616
1)	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	16	347
2)	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	2	269
2)	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेशक्षमता	संख्या	2328	94488
3)	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता	संख्या	14	128
		संख्या	2540	35309
4)	पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता	संख्या	उ.ना.	182
		संख्या	उ.ना.	32244
5)	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांची प्रवेशक्षमता	संख्या हजारात	उ.ना.	उ.ना.
			उ.ना.	उ.ना.
(पंधरा)	परिवहन आणि दळणवळण (मार्च, 2000 अखेर)			
1)	एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	किलोमीटर	149	5396
2)	रस्त्यांनी जोडलेली गावे(99-2000)			
अ)	बारमाही	संख्या	1704	34744
ब)	हंगामी	संख्या	142	3501
3)	एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	किलोमीटर	6828	213951
4)	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	65	3735
5)	राज्य महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	1357	33165
6)	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1185	46473
7)	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1658	43005
8)	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	2563	87573

1	2	3	4	5
(सोळा)	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार)	संख्या लाखात	1.85	38.19 (अस्थायी)
	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
	2) स्वरोजगाराची संख्या(99-2000)	संख्या	2039	87994
(सतरा)	रोजगार निर्मिती (1999-2000)			
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (लाखात)	11.48	949.39
	ब) जवाहर ग्रामसमुद्धी योजना (1999-2000 अखेर)	मनुष्य दिवस (लाखात)	30.07	341
(अठरा)	आदिवासी कल्याणकारी योजना		(99-2000)	(97-98)
	आदिवासीकरिता आश्रमशाळा	संख्या	25	731
	विद्यार्थी	संख्या	7732	248298
(एकोणीस)	भागासविर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना(1994-95)			
	1) भागासविर्गीयांसाठी वसतिगृह	संख्या	9	192
	2) वसतिगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	735	12797
(बीस)	जिल्हा नियोजन(1999-2000)			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु.कोटीत	63.47	4219.42
	2) अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	रु.कोटीत	5.84	379.55
(एकवीस)	नागरी पुरवठा(1999-2000)			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1954	46705
	2) पुरविलेला एकूण साठा (एप्रिल,99 ते मार्च,2000 अखेर)			
	अ) गहू	हजार टन	25	1067
	ब) तांदूळ	हजार टन	12	689
	3) शासकीय गोदामे (30.6.2000)	संख्या	23	994
	साठविण्याची क्षमता(30.6.2000)	लाख मेट्रीक टन	24	584

टिप :- उ.ना. -- उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, यवतमाळ.